

Školní akční plán

EVVO

MŠ DUHA Soběslav, sídliště Míru 750

Školní plán

environmentálního vzdělávání,

výchovy a osvěty

Mgr. Alena Krejčová, ředitelka školy

Zpracovaly: Bc. Marie Křížová, koordinátor EVVO

Markéta Hrádková, DiS., učitelka

Aktualizovala: Tereza Vančatová, koordinátor EVVO

MŠ DUHA Soběslav, sídliště Míru 750

Školní akční plán EVVO

ČJ.: MŠ – 526/2019

Školní akční plán EVVO Mateřské školy DUHA Soběslav, sídliště Míru 750 byl zpracován na základě vstupní analýzy provedené celým pedagogickým sborem v srpnu 2019. Byl aktualizován v srpnu 2022.

Se ŠVPEVVO byli všichni zaměstnanci seznámeni na společné poradě dne 31. 8. 2022. Jeho platnost je plánovaná na dobu neurčitou s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti s účinností od 1. 9. 2022.

„Jedině příroda ví, co chce... nikdy nežertuje a nikdy nedělá chyby, ty dělá jen člověk.“

Johann Wolfgang von Goethe

Obsah

1. Plán EVVO.....	5
1.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO).....	5
1.2 Smysl environmentální výchovy.....	6
1.3 Ekologické chování.....	7
2. Klíčové dokumenty.....	8
2.1 Zákonná úprava.....	8
3. Plán EVVO v Mateřské škole Duha Soběslav.....	9
3.1 Charakteristika Mateřské školy Duha a okolí.....	9
3.2 Náš tým.....	11
3.3 Role koordinátora EVVO	13
4. Klíčové kompetence RVP podporujících EVVO.....	13
5. Hlavní cíl podporující environmentální a ekologickou výchovu	17
6. Dlouhodobé záměry EVVO.....	18
7. Environmentální výchova v naší mateřské škole.....	19

1. Plán EVVO

1.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

EVVO vychází z anglického termínu *environmentaleducation*, kde *environment* znamená životní prostředí a *education* se chápe široce jako vzdělávání, výchova či osvěta. Dalo by se říci, že je to výchova, vzdělávání a osvěta týkající se životního prostředí. Dříve se hojně užíval spíše pojem ekologická výchova. Ovšem nejedná se jen o vzdělávání a výchovu, především ve školním prostředí, ale i o zprostředkování informací co nejširší veřejnosti a to od nejtělejšího věku až po nejstarší generaci. Také jde o formování kladného postoje ke svému okolí, ke své planetě a všem kdo na ní žije. EVVO v širším slova smyslu znamená preventivní nástroj v ochraně přírody a životního prostředí.

EVVO se rozumí všestranné rozvíjení klíčových kompetencí (definovaných v RVP PV, RVP ZV, RVP G, RVP GSP a RVP SOV) v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím, s důrazem na vyvážené působení nejen společenských, ale i přírodních faktorů. Jde tedy o motivaci a poskytnutí příležitostí k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování životního prostředí, k utváření hierarchie životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem, k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí, k udržitelnému způsobu života a k udržitelným vzorcům chování jednotlivců, skupin i společnosti jako celku.

Environmentální výchova:

- zvyšuje povědomí a informovanost veřejnosti o otázkách životního prostředí
- učí jednotlivce kritickému myšlení.
- umožňuje jednotlivcům zkoumat otázky životního prostředí, zapojit se do řešení problémů, a přijmout opatření ke zlepšení životního prostředí
- rozvíjí rozhodovací dovednosti

Environmentální vzdělávání:

- je především nástrojem v procesu celoživotního učení
- rozvíjí znalosti o ŽP a chápání ŽP

- zvyšuje povědomí o ŽP
- pomáhá řešit problémy v oblasti životního prostředí
- formuje kladné postoje ke svému okolí

Environmentální osvěta:

- poskytuje odborné rady a doporučení veřejnosti
- popularizuje výsledky vědy a výzkumu ve prospěch životního prostředí
- přibližuje šetrné životní standardy požadavkům veřejnosti
- ovlivňuje veřejnost ve smyslu udržitelného rozvoje společnosti (ww1)

1.2 Smysl environmentální výchovy

Smyslem EVVO je dosažení takového stavu, kdy jsou občané objektivně informováni o stavu a vývoji životního prostředí a získávají k prostředí vztah, který je základem šetrného a předvídatelného chování a jednání. To vyžaduje určité znalosti a dovednosti, a hlavně silnou motivaci. Lidé ztratili přímý kontakt s přírodou, a proto si neuvědomují tak jako dříve, jak je pro ně zdravé a funkční prostředí důležité.

EVVO optimálním způsobem utváří morálku, působí na rozumovou, citovou i volně aktivní složku osobnosti člověka, rozvíjí dovednosti i sociální komunikativnost.

EVVO má přispívat k přijetí zodpovědnosti za stav životního prostředí. Má vytvářet podmínky pro konkrétní zapojení jednotlivce do ochrany životního prostředí.

EVVO je celoživotním procesem, reagujícím na aktuální změny poznání, sociální změny a další. Celkově hovoříme o vytváření tzv. ekologické kultury, tzn. navozování takového způsobu uspokojování různorodých potřeb člověka, který neohrožuje životní prostředí ani lidskou společnost.

Podle § 16 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, se "*výchova, osvěta a vzdělávání provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech formách.*"

Udržitelný rozvoj

Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Je v podstatě procesem změn, ve kterém jsou využívání zdrojů, orientace vývoje technologií a transformace institucí zaměřeny na harmonické zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací. (Brundtland G.H.: OurCommonFuture, Oxford University Press, Oxford, 1987)

Jedním z negativních rysů životního stylu dneška je to, že lidé, včetně dětí, tráví většinu svého volného času i pracovní (školní) doby v místnostech na úkor pobytu ve venkovním přírodním prostředí. Díky tomu je často přírodní svět vnímán značně odděleně od toho nazývaného civilizovaným. Tyto dva uměle oddělené světy je potřeba propojovat, neboť přírodní zákonitosti jsou všudypřítomné i v naší přetechnizované době, a je důležité si naši závislost na přírodě stále připomínat. Zejména pro děti je nenahraditelný pobyt venku a přímo získávané zkušenosti o fungování světa přírody. Pochopení jeho zákonitostí a pozitivní přístup ke všemu živému je stavebním kamenem pro přenesení environmentálně příznivého životního způsobu také do jiných lidských činností, což je dalším krokem k environmentální vzdělanosti.

Cílem environmentální výchovy je, aby environmentálně příznivý způsob života byl přijímán jako běžná sociální norma.

1.3 Ekologické chování:

- správné a pravidelné třídění odpadu
- šetření energií, vody
- smysluplné využívání přírodních zdrojů
- péče o přírodu
- zdravý životní styl
- střídmost, nekonzumní styl života
- udržitelný rozvoj

Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků.

2. Klíčové dokumenty

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008-22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program.

Plán EVVO musí být v souladu s RVP PV a ŠVP PV Mateřské školy, vychází z těchto právních předpisů a dokumentů:

- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí v platném znění – upozorňuje na provádění EVVO tak, aby vedly k utváření postojů, myšlení a jednání v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění – ukládá povinnost spolupráce MŽP a MŠMT k zajišťování EVVO
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí v platném znění – definuje v §13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění

2.1. Zákonná úprava

Jediným zákonem, který stanovuje všeobecné podmínky pro EVVO je zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí v platném znění:

§ 16: Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

3. Plán EVVO v Mateřské škole Duha Soběslav, sídlíště Míru 750

Základním dokumentem pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v naší mateřské škole je Školní akční plán EVVO. Je to samostatný dlouhodobý dokument. Zahrnuje konkrétní aktivity školní i mimoškolní činnosti, které mají spojitost s výchovou k udržitelnému rozvoji. Součástí tohoto dokumentu je krátkodobý plán EVVO, který zpracovává koordinátor EVVO na jeden konkrétní školní rok. Obsahuje aktivity vycházející z dlouhodobého ŠPEVVO s ohledem na daný školní rok, možnosti školy, aktuální situaci a potřeby školy. Tento dokument je živým, proměnlivým plánem, průběžně se doplňuje a jeho aktualizace je možná i během roku.

3.1 Charakteristika Mateřské školy Duha Soběslav, sídlíště Míru 750 a okolí

Umístění naší školy nabízí realizaci prvků ekologické výchovy a naplňování programu zdravého životního stylu. Mateřskou školu obklopuje zahrada, která se svou velkou rozlohou nabízí zákoutí s pískovišti, průlezkami, hradem, skluzavkami a dalšími prvky pro hry a pohybové vyžití dětí. Vzrostlé stromy poskytují stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí na zahradě v letních měsících. Prostory mateřské školy zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod.

Na začátku roku 2016 jsme provedli evaluaci naplňování cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v naší škole a zrevidovali jsme náš dílčí program environmentálního vzdělávání „Babička Kořenářka“. Bylo nutno zlepšit podmínky pro vlastní vzdělávání, zahradu zrekonstruovat a doplnit ji o další přírodní prvky. Žádost o finanční podporu byla úspěšná a ve spolupráci s nadací Karla Komárka, města, rodičů a sponzorů jsme zahájili rekonstrukci. Na zahradě bylo nutné odstranit poškozené

a dosluhující prvky. Ku prospěchu bylo zakoupení pozemku kolem zahrady. Prostor zahrady byl rozčleněn na několik „barevných“ zón, symbolem „Zahrady sedmi barev“ se stal skřítek Duháček. Rekonstrukce zahrady proběhla ve dvou etapách.

V první etapě jsme společně s rodiči rozebrali dosluhující vybavení zahrady ze dřeva. Hlavním cílem bylo připravit terén pro výsadbu nové zeleně a plnou realizaci projektu. Byl srovnán terén a navezen materiál. V této etapě se podařilo vybudovat přírodní učebnu, interaktivní prvek u vstupu do MŠ, hmatový chodníček, hmyzí domečky, balvaniště, broukoviště, prostorné ohniště pro setkávání se s rodiči a několik dalších prvků.

V druhé etapě bylo nutné na základě zkušeností zrevidovat stávající projekt. Při společné brigádě jsme zlikvidovali pískové plochy a nevyhovující dřevěné prvky.

V zóně Oáza byl vybudován vodní prvek a blátoviště.

V zóně Stavba byly nainstalovány dřevěné hrazdy a prostor pro uskladnění stavebního materiálu. Na stávající vrbové týpí (velký dóm) byl napojen vrbový tunel zakončený menším týpí (malý dóm). Vedle stavby je nainstalována nová lanová průlezka a lanový žebřík.

V zóně Farma byly vybudovány vyvýšené záhony a hlavní kruhový záhon ve tvaru slunce. Byl zde nainstalován trojkomorový kompost a nádrže sloužící k zadržování dešťové vody. Pod stromy vzniklo velké pískoviště s přírodními prvky.

V zóně Dílna byl vybudován dřevěný dvoj domek, kde je vybavená řemeslná dílna a kuchyňky. V trávníku je přírodní vlna se zapuštěnou kladinou. Bylo zde zasezeno několik keřů kanadských borůvek.

V prostoru zóny LES byla oseta „motýlí louka“, „klackoviště“ bylo doplněno materiálem a došlo zde ke zpevnění prostoru špalky. Byl zrevitalizován hmatový chodníček a u plotu byly zasazeny kanadské borůvky.

Celkem bylo na zahradě vysázeno 13 kusů ovocných stromů a 29 kusů keřů.

Naše plány ještě nejsou u konce, dle potřeb jsou upravovány a nadále v rekonstrukci pokračujeme.

Mateřská škola DUHA Soběslav,
sídlíště Míru 750
Soběslav 39201

email: Krejцова@msduhasobeslav
tel: 381524740
IČO: 70934355
webové stránky: www.msduhasobeslav.cz

3.2 Náš tým

- Předpokladem naplňování cílů je v oblasti EVVO osobnost pedagoga, která svým přístupem pozitivně ovlivňuje postoje dítěte k životnímu prostředí a napomáhá při pochopení provázanosti oblastí sociální, kulturní a ekologické.
- Při své práci volí pedagogové takové metody práce, které předpokládají aktivní přístup dítěte
- Pedagogové se aktivně průběžně vzdělávají na seminářích a školeních s tematikou EVVO
- Pedagogové spolupracují se sítí MRKVIČKA, CASSIOPEIA a dalšími odborníky, rodiči i organizacemi, s ostatními mateřskými školami aj.
- Náš tým tvoří 26 kvalifikovaných pedagogů, 8 asistentů pedagoga, 1 školní asistent pro děti ohrožené školním neúspěchem, 5 nepedagogických zaměstnanců, 5 zaměstnankyň školní jídelny, pradelna, zahradník zajišťující údržbu.

Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají, maximálně využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační a hospitační činnosti ředitelky školy, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogických pracovníků. Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena. Práce celého týmu se opírá o pedagogické zásady.

Na podporu dobré spolupráce, komunikace, řešení vzniklých problémů, či námětů pro zkvalitnění všech podmínek vzdělávání je vytvořena „rada rodičů“, zvolení zástupci jednotlivých tříd, kteří se schází 2 - 3x do roka a podílejí se tak na životě a chodu celé školy. Na jednotlivých šatnách tříd jsou pro ně připraveny schránky, kam jim rodiče mohou dávat vzkazy a jsou zde uvedeny kontakty pro případnou rychlou komunikaci. Pokud je potřeba náhlého řešení jakékoliv situace mají zástupci tříd kompetenci řešit přímo v zastoupení rodičů s ředitelstvím školy. „Rada rodičů“ je nositelem informací od ředitelství školy směrem ke všem zákonným zástupcům. Tím není zamezena ani ohrožena komunikace ostatních rodičů s ředitelstvím školy. Cílem a účelem je právě přímé spolupodílení na vzdělávání dětí v naší mateřské škole.

Dalším krokem vedoucím ke spolupráci a vzájemné pomoci je dotazník, který rodič obdrží před nástupem dítěte do mateřské školy. Vše je založeno na dobrovolnosti, možnostech a osobní aktivitě každého. Plně respektujeme anonymitu a chráníme soukromí každé rodiny ve smyslu poskytnutých informací.

Rodiče se spolupodílí na analýze školy a jsou tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP PV. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek jak anonymně, vhozením své připomínky do schránky umístěné ve vestibulu školy, nebo prostřednictvím schránek svých zástupců tříd. Odpovědi na případné náměty či kritiku najdete na webových stránkách školy, nebo dle situací rádi zodpovíme při osobním setkání.

Jsme otevřenou školou a naším smyslem je participace rodičů především tam, kde naplní filozofii společné cesty ve výchově a vzdělávání.

3.4 Role koordinátora EVVO

Úlohou koordinátora EVVO na škole je především:

- sestavovat a aktualizovat školní program EVVO, zejména roční plán ve spolupráci s kolegy i partnerskými institucemi
- dohlížet na soulad školního programu EVVO s ŠVP PV i další dokumentací školy
- koordinovat realizaci EVVO na škole
- poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace, podporovat je v začleňování EVVO do jejich integrovaných bloků a činností, projednávat s nimi exkurze, besedy, projektové dny, týdny
- projednávat materiální a finanční zabezpečení EVVO s vedením školy
- zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO, motivovat a napomáhat dalšímu vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- upevňovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, se středisky ekologické výchovy, ostatními školami, nacházet možnosti další spolupráce.
- Koordinátor bude mít také možnost projednávat náměty a novinky z oblasti EVVO na pedagogických radách, na závěrečné poradě bude zhodnoceno plnění naplánovaných aktivit uvedených v ročním plánu EVVO a projednány návrhy na další školní rok.

4. Klíčové kompetence RVP podporujících EVVO

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

- Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Řeší problémy, na které stačí.
- Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými.
- Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, telefon, apod.).

Kompetence sociální a personální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším a rozpozná nevhodné chování. Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje.
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

Kompetence činnostní a občanské

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. Chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

5. Hlavní cíl podporující environmentální a ekologickou výchovu

Cíl: Založit u dětí elementární povědomí o okolním světě, jeho dění, vlivu člověka na životní prostředí a vytváření základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Utváření environmentálního citění v dětech by se mělo objevovat každý den při práci s dětmi. Smyslem není dítěti pouze říkat, co je vhodné či nevhodné nebo špatné či dobré. Je důležité jej naučit takovému chování v běžném životě, aby si uvědomovalo, že je součástí této planety a že svým nezodpovědným jednáním může přírodu a svět kolem něj ničit a poškozovat. Naší snahou je, aby dítě výchovným působením umělo vnímat a oceňovat dary a zázraky přírody, vědělo a uznávalo, že ne všechno se dá koupit za peníze, že je důležité vnímat potřeby i jiných než jen vlastní, výchova k odpovědnému chování by měla vést k tomu, aby dítě nemyslelo pouze na své pohodlí a prospěch, ale aby si uvědomilo, že každý jedinec v naší společnosti má svůj díl odpovědnosti. Úsilím učitelek, v naší MŠ tak je, aby se dítě naučilo utvářet si své vlastní postoje a názory na určité věci, aby byla vyváženost a soulad mezi vědomostmi a prožitky vedoucí k lásce ke všemu živému a přírodě.

V jednotlivých vzdělávacích oblastech se zaměříme na propojení následujících kompetencí: vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů, zacházení s drobnými nástroji, nářadím, pracovními pomůckami, zvládání jednoduchých pracovních úkonů a obsluhy (úklidové práce na zahradě), děti povedeme ke všímání si věcí kolem sebe a k jejich pojmenovávání, tím si budou rozvíjet slovní zásobu, komunikační dovednosti a vědomosti, dále se děti budou učit postupovat podle pokynů a instrukcí, učit děti řešit problémy a situace, hledat nová řešení, budeme v dětech vzbuzovat zájem a přirozenou zvědavost, pokud začnou nějakou činnost, aby ji dotáhly do konce, budeme se snažit v dětech probouzet zájem o vnímání přírodních krás, aby byly citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, zaměříme se na osobnost dítěte, vzájemnou spolupráci, společné řešení problémů a nacházení cest a východisek, vzájemné respektování, mít možnost spolurozhodovat, ale zároveň mít svou osobní odpovědnost za své chování, vnímat pestrost a různorodost světa, jeho proměnlivost, rozlišovat, co životnímu prostředí a člověku prospívá a co ne.

6. Dlouhodobé záměry EVVO

Výchovně-vzdělávací

- Položení základů elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění
- Seznamování s místem, kde děti žijí či navštěvují MŠ – vycházky po Soběslavi a blízkém okolí, vycházky do přírody za poznáváním různých biotopů, exkurze a návštěvy významných míst v obci a bezprostředním okolí (vrch Svákov, Nový rybník, CHKO Borkovická blata,...)
- Spoluvytváření zdravého a krásného životního prostředí – úklidové práce, dodržování pravidel soužití a chování v přírodě, osobní zodpovědnost za své chování, společná řešení problémů
- Rozvíjení estetického vnímání přírody a citlivého vztahu k ní – využití tématu přírody ve tvořivé práci, práce s přírodním materiálem, zajistit dětem bohatou nabídku

Používané metody a formy práce

- Zařazovat téma přírody a její ochrany do všech vzdělávacích oblastí – každodenní plánování aktivit v TVP
- Ve vzdělávání dětí praktikovat učení prožitkem, smyslovým vnímáním, zařazovat projektovou výuku – smyslové hry všeho druhu, pokusy, ověřování, pocitové hry, pohybové hry, školní projekty, exkurze, tématické dny, rodinné prožitkové aktivity aj.
- Vzdělávání dětí přenést do terénu – využití přírodní zahrady, přírodní učebny, lesu, louky aj.

- Ke vzdělávání dětí využívat experimentování, napodobování, pozorování, praktické a výtvarné činnosti, didaktické hry, prezentace svých vědomostí a dovedností

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- Zapojení všech pedagogů do zvýšení povědomí o environmentální výchově – účast na seminářích, studium odborné literatury, návštěvy v centrech EVVO, ...
- Společné diskuse při pedagogických poradách, příklady dobré praxe, výměna zkušeností, vzájemné sdílení

Zlepšení vybavení a provozu školy

- Stále zlepšovat naši přírodní zahradu dobrou péčí o ni, pořizováním nových prvků, např. zeleninové záhonky, stěnou z popínavých květin, péče o kompost (přehazování a následné využití do záhonků), fototabulky a popisky k prvkům a užitkovým věcem na zahradě, ...
- Doplnovat vybavení pro práci v přírodní zahradě – podložky na psaní, přírodniny ve všech koutech zahrady, přírodní kuchyň Babky kořenářky
- Informovanost o EVVO plánech a aktivitách na poradách, pro rodičovskou veřejnost využít web a nástěnku ve vestibulu, významné přírodní svátky či ekologické aktivity prezentovat na tematických panelech
- Udržet dlouhodobě dobrý stav s tříděním odpadu - recyklovaný papír, omezit barevný tisk, hlídat používání energií – žaluzie roztemňovat po relaxaci, rozsvícené světlo zhasnout při odchodu, hlídat kohoutky s vodou, větrat rychle a intenzivně

7. Environmentální výchova v naší mateřské škole:

- probíhá během celého školního roku v rámci čtyř ročních období,
- pracujeme s ročním obdobím tak, aby děti měly dostatek motivací k jednotlivým činnostem tak, aby měly čas vstřebat informace a poznatky o přírodě celkově
- kontakt s přírodou vychází z polohy našeho města, zahrady, z blízkosti vodního ekosystému, luk, farmy se zvířaty, včelím úlem – zkoumáme a učíme se ve zmíněných stanovištích
- do třídních programů jsou podle věkového složení dětí a podle nápaditosti učitelek sestavovány různé menší či větší projekty se zaměřením na faunu a floru

- děti se učí rozpoznávat kladné a záporné vlivy člověka na přírodu
- získávají poznatky o důležitosti ochrany životního prostředí
- zároveň si osvojujeme návyky jako např. třídění odpadu, šetření energiemi
- podnikáme delší vycházky a výlety do okolí (les Svákov, rozhledna Svákov, přírodní památka Nový rybník).

Zpracovaly: Bc. Marie Křížová, koordinátor EVVO

Markéta Hrádková, DiS., učitelka

Aktualizovala: Tereza Vančatová, koordinátor EVVO

Mgr. Alena Krejčová

ředitelka školy